

Zn. Spr.: ZU.6004.1.2025

Protokół
z posiedzenia Narady Urzędzeniowej
do projektu planu urządzenia lasu na lata 2028-2037 dla
Nadleśnictwa Łopuchówko, która odbyła się 19 marca 2026 r.

W obradach uczestniczyli przedstawiciele:

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu:

Tomasz Kwieciński – Zastępca Dyrektora RDLP – Przewodniczący Narady

Katarzyna Gięda-Pinas – Kierownik Zespołu ds. Urządzania Lasu

Marlena Kowalkowska – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu

Mariusz Kochanowicz – Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej

Tomasz Maćkowiak – Naczelnik Wydziału Promocji i Mediów, rzecznik prasowy RDLP

Tomasz Adamczewski – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi

Leszek Rząsa – Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Geomatyki

Karolina Łachowska – Specjalista SL ds. urządzania lasu i konsultacji społecznych

Nadleśnictwa Łopuchówko:

Tomasz Markiewicz – Nadleśniczy

Piotr Szyszko – Zastępca Nadleśniczego

Hanna Haładzińska-Napierała – Inżynier Nadzoru

Rafał Kamiński – Inżynier Nadzoru

Marta Wójcik – Główny Księgowy

Katarzyna Świercz-Sawicka – Sekretarz

Małgorzata Korżak – Starszy Specjalista SL ds. ochrony przyrody, zagospodarowania turystycznego, łowiectwa i certyfikacji

Tobiasz Kędzierski – Starszy Specjalista SL ds. stanu posiadania

Sprawę prowadzi: Karolina Łachowska - Specjalista SL. ds. urządzania lasu i konsultacji społecznych, Zespół ds. Urządzania Lasu,

Przemysław Rumianowski – Leśniczy

Martyna Mesjasz – Specjalista SL ds. sprzedaży drewna

Michał Szymański – Specjalista SL ds. użytkowania lasu i marketingu

Joanna Szymańska – Leśniczy

Tomasz Bernat – Leśniczy

Agata Gallas-Pawlak – Leśniczy

Paulina Kaźmierczak – Specjalista SL ds. hodowli lasu i lasów niepaństwowych

Roksana Magda – Specjalista SL ds. edukacji leśnej

Damian Cichoń – Specjalista SL ds. BHP, ochrony przeciwpożarowej i ochrony lasu

Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu:

Zbigniew Cykowiak – Dyrektor BULiGL Oddział w Poznaniu

Piotr Kubala – Zastępca Dyrektora BULiGL Oddział w Poznaniu

Łukasz Magda – Kierownik Pracowni Urzędzeniowej BULiGL Oddział w Poznaniu

Krzysztof Kołodziejczak – taksator specjalista BULiGL Oddział w Poznaniu

Karina Ostrowska-Gruszczewska – technolog BULiGL

Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku:

Robert Zander – Kierownik

Paulina Skowrońska – Starszy Specjalista SL ds. ochrony lasu

Pozostałe osoby uczestniczące w naradzie:

Konrad Strykowski – przedsiębiorca

Bartosz Krąkowski – Zastępca wójta Urząd Gminy w Kiszkanie

Dawid Braciszewski – Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Urząd Miasta i Gminy Skoki

Agata Ruta – Inspektor ds. Środowiska Urząd Miasta i Gminy Skoki

Aleksandra Frankowska – Główny specjalista ds. leśnictwa, rolnictwa i melioracji

Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Transportu Publicznego

Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Julia Grzyl – Starszy Inspektor, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu,

Miłostawa Olejnik – Kierownik Oddziału, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu

Maciej Jędrzejczak – Stowarzyszenie Promocji Dziedzictwa "Kasztelania Ostrowska"

Marta Olejnik – Stowarzyszenie Promocji Dziedzictwa "Kasztelania Ostrowska"

Marzena Pawłowska – Kierownik Referatu-Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Maria Leszczyńska-Pawlak – Starszy Inspektor, Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Tomasz Lisowski – Zastępca Kierownika Wydziału Nieruchomości i Planowania Przestrzennego, Urząd Gminy Suchy Las

Robert Kalak – Stowarzyszenie Prawo do Przyrody

Radosław Piskorski

Piotr Rorot – Stowarzyszenie Nasz Tulecki

Łukasz Antosz – Zastępca Dyrektora, Zakład Lasów Poznańskich

Artur Dyrz – Dyrektor, Uniwersytet Przyrodniczy, Leśny Zakład Doświadczalny w Murowanej Goślinie

Piotr Sobczyński – Podoficer Kierunku OSP Biedrusko, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu

Bartosz Brzeziński – Podoficer ds. infrastruktury OSP Biedrusko, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu

Henryk Sienkiewicz – Komendant Ośrodka Szkolenia Poligonowego (OSP) Biedrusko, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu

Roman Jan Kaźmierczak – Oficer Kierunku OSP Biedrusko, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu

Daniel Lisek – Zastępca Dyrektora, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

Artur Golis – Główny Specjalista, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

Wiesław Rygielski – Stowarzyszenie Poznańska Inicjatywa Leśna

Artur Smoliński – Dowódca Plutonu OSP Biedrusko, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu

Grzegorz Kamiński – Specjalista ds. ochrony środowiska, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu

Marcin Kołodziejczak – Sekretarz, Urząd Gminy Suchy Las,

Marcin Wojtkowiak – Wójt, Urząd Gminy Czerwonak

Julita Sydow – Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska, Urząd Gminy Suchy Las

I. Wystąpienia wraz z prezentacjami na podstawie §8 Instrukcji Urządzania Lasu

1. Tomasz Kwieciński Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu Przewodniczący Narady Urzędzeniowej

Przewodniczący Narady powitał uczestników, przedstawił podstawowe informacje dotyczące działalności Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu oraz podstawowe zadania realizowane przez Nadleśnictwo Łopuchówko. Dyrektor zapoznał uczestników narady z zakresem prac przewidzianych dla Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW), jego rolą opiniotwórczą i doradczą w procesie tworzenia planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa. Zastępca Dyrektora przedstawił również propozycję składu zespołu lokalnej współpracy i zapisy regulaminu.

2. Katarzyna Giełda -Pinas Kierownik Zespołu ds. Urządzania Lasu

Kierownik Zespołu przedstawiła w formie prezentacji podstawy prawne tworzenia projektu PUL. Omówiono podstawowe definicje z Ustawy o lasach oraz etapy tworzenia projektu PUL. Omówiono model zarządzania w lasach państwowych i przedstawiono zadania ZLW w trakcie prac nad projektem PUL.

3. Tomasz Markiewicz Nadleśniczy Nadleśnictwa Łopuchówko

Nadleśniczy przedstawił informację dotyczącą specyfiki położenia nadleśnictwa, zasięgu administracyjnego, powierzchni, podziału na obręby i leśnictwa.

Podstawowe informacje o nadleśnictwie:

- zasięg administracyjny 807,20 km²,
- powierzchnia 24 085,99 ha,
- w tym leśna 20 132,85 ha.

Dane ewidencyjne dotyczące położenia nadleśnictwa:

- województwo: wielkopolskie,
- powiaty: gnieźnieński, miasto Poznań, obornicki, poznański, wągrowiecki,
- gminy: Kiszkowo, miasto Poznań, Oborniki, Rogoźno, Czerwonak, Murowana Goślina, Pobiedziska, Rokietnica, Suchy Las, Skoki.

Nadleśniczy przedstawił charakterystykę nadleśnictwa podkreślając, że jest to największe w Polsce nadleśnictwo podmiejskie.

Zagęszczenie mieszkańców na ha powierzchni wg leśnictw przedstawia się następująco:

Leśnictwo Marianowo – 1 402 mieszkańców/ha

Leśnictwo Złotkowo – 619 mieszkańców/ha

Leśnictwo Annowo – 340 mieszkańców/ha

Pozostałe 11 leśnictw – od 156 do 61 mieszkańców/ha

Zgodnie z zapisami §8 IUL pkt. 3 Nadleśniczy przedstawił prezentację zawierającą następujące informacje:

- a) *Podstawowe założenia polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, regionalne programy ochrony środowiska.*

Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu

Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody zawarte są opracowaniach, tworzonych i uchwalanych na szczeblu województw, powiatów i gmin.

Na poziomie wojewódzkim obowiązują:

- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030
- Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Programy Ochrony Środowiska posiadają:

- powiaty: poznański, obornicki, wągrowiecki, gnieźnieński,
- miasto Poznań,

- gminy: Murowana Goślina, Suchy Las, Rokietnica, Oborniki, Rogoźno, Kiszkowo.

Analiza polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska, nie wykazała negatywnego wpływu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie:

- ochrony środowiska, w tym: ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony krajobrazu,
- ochrony wód i gospodarowania wodami,
- obrony kraju,
- ochrony zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji.

b) Gospodarka leśna prowadzona przez Nadleśnictwo Łopuchówko, współpraca z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz rola Nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy.

Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej

- średni wiek drzewostanów: 65 lat,
- skład gatunkowy: 60,7 % sosna, 21,5 % dąb, 5,3% olcha, 5,2% brzoza, pozostałe 7,3%: modrzew, świerk, jesion, buk i inne,
- liczba kompleksów leśnych: 91.

Zakres zadań realizowanych, w tym z gospodarki leśnej, obejmuje zadania z pozyskania i sprzedaży drewna, hodowli lasu, ochrony przyrody, ochrony przeciwpożarowej, ochrony lasu, urządzania lasu, stanu posiadania, zamówień publicznych, edukacji i turystyki, nadzoru nad lasami niepaństwowymi, certyfikacji, łowiectwa, BHP, szkodnictwa leśnego, administracji, księgowości.

Pozyskanie drewna

Informacja o realizacji decyzji Ministra Środowiska w zakresie pozyskania drewna (miąższościowo) – stan na 31.12.2025 r. przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 1 Pozyskanie drewna wg stanu na 31.12.2025 r.

Pozyskanie drewna	Razem n-ctwo (m ³)	Użytkowanie rębne (m ³)	Użytkowanie przedrębne (m ³)	Cięcia przygodne
Plan	874 526	463 324	411 372	-
Wykonanie	684 347	303 067	381 280	85 174
Średniorocznie	85 543	37 883	47 660	10 647

Tabela 2 Realizacja etatu cięć stan na 31.12.2025 r.

Realizacja PUL	Rębnie zupełne (ha)	Rębnie złożone (ha)	Trzebieże wczesne (ha)	Trzebieże późne (ha)
Etat	372	2 312	2 462	9 618
Realizacja	289	1 995	1 821	7 561

Hodowla lasu

- Odnowienia i zalesienia: 126,19 ha rocznie
- średnie roczne zapotrzebowanie: dąb szypułkowy 190 tszt., dąb bezszypułkowy 157 tszt., buk 82 tszt., poz. Liściaste 37 tszt. (w tym 6 tszt. gat. biocenotyczne), sosna 208 tszt., poz. iglaste 5 tszt.
- Odnowienia naturalne dębów.
- Pielęgnacja upraw: 514,09 ha średnio na rok.
- Czyszczenia wczesne : 79,51 ha średnio na rok.
- Czyszczenia późne: 185,40 ha średnio na rok.

Odnowienia w okresie 2018-2025 r.:

- zrębów, halizn i płazowin
plan: 281,05 ha
wykonanie: 245,56 ha (87,37%)
- po rębniach złożonych
plan: 631,58 ha
wykonanie: 614,30 ha (97,26%)
- zalesienia z PUL
plan: 28,28 ha
wykonanie: 21,09 ha (74,58%)

Przebudowę drzewostanów wykonano łącznie na obszarze 127,74 ha.

Pielęgnowanie lasu w latach 2018 – 2025

- pielęgnowanie gleby
plan: 4 735,86 ha
wykonanie: 4 112,71 ha (86,84 %)
- pielęgnowanie upraw (CW)
plan: 629,50 ha
wykonanie: 636,10 ha (100,05 %)
- pielęgnowanie młodników (CP)
plan: 1420,02 ha
wykonanie: 1483,20 ha (104,45%)

Analiza zmian w strukturze gatunkowej lasów, ze szczególnym uwzględnieniem odchodzenia od monokultury sosnowej na rzecz zwiększenia udziału dęba i buka.

- Odwrót od dominacji sosny: udział sosny w drzewostanach spadł z 70,2% w 2008 roku do 60,7% w roku bieżącym.
- Dynamiczny wzrost udziału dębu: dąb wykazuje najsilniejszy trend wzrostowy, zwiększając swój udział z 14,4% (2008 r.) do 21,8% (2026 r.)
- Systematyczny wzrost udziału buka: buk niemal podwoił swoją obecność w nadleśnictwie, zwiększając z poziomu 2,5% (2008 r.) do 4,1% (2026 r.).

Współpraca z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami

Współpraca nadleśnictwa z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami obejmuje następujące zagadnienia:

- opiniowanie mpzp, SUIKZP, WZ, planów ogólnych, inwestycji celu publicznego, inwestycji w ramach tzw. „specustaw”,
- w zakresie zagospodarowania turystycznego - wspólne inicjatywy (np. maximus), udostępniania dróg leśnych, udział w zebraniach wiejskich, festynach i innych imprezach,
- w ramach służb mundurowych: wspólne patrole straży leśnej w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego, ćwiczenia PSP (KARAT), coroczne ćwiczenia na poligonie, szkolenia,
- z OSP – szkolenia, ćwiczenia, prewencja,
- lokalnymi mediami – dystrybucja informacji,

- z lokalnymi stowarzyszeniami w zakresie edukacji i turystyki, współpraca z organizacjami przyrodniczymi,
- ze szkołami w zakresie edukacji przyrodniczej,
- z PIW w zakresie zwalczania zoocenozy, w szczególności ASF, ptasiej grypy, innych chorób,
- z uczelniami wyższymi i instytucjami – badania, udostępnianie terenu do badań.

Ośrodek Szkolenia Poligonowego Biedrusko Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu:

- Porozumienie Ministra Obrony Narodowej i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie warunków użytkowania lasów na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa z dnia 25 września 2019r.,
- powierzchnia Ośrodka Szkolenia Poligonowego Biedrusko wynosi 8205,76 ha (w tym 4600,11 ha opisane w PUL jako D-STAN), powierzchnia pola roboczego: 5580,66 ha (w tym 2270,67 ha opisane w PUL jako D-STAN).

Rola nadleśnictwa na lokalnym rynku pracy

Nadleśnictwo Łopuchówko, jako pracodawca oferuje miejsca pracy dla różnych grup zawodowych: specjalistów leśnictwa, ochrony środowiska, administracji, księgowości.

Obecnie w nadleśnictwie zatrudnione są 53 osoby (w 2018 r. było 59 osób).

Prace z zakresu gospodarki leśnej realizuje 8 lokalnych zakładów usług leśnych, które łącznie zatrudniają około 70 pracowników. Dodatkowo w realizację prac zaangażowanych jest 9 podwykonawców, zatrudniających mieszkańców okolicznych powiatów.

Nadleśnictwo współpracuje z lokalnymi szkołami oraz organizacjami branżowymi, organizując zajęcia edukacyjne, akcje sadzenia, szkolenia, praktyki i staże.

Nadleśnictwo wpływa na rozwój lokalnego rynku pracy poprzez współpracę z ponad 160 firmami rocznie, zajmującymi się przerobem drewna, obsługując rocznie ponad 270 umów sprzedaży. Ponadto zlecamy usługi budowlane, geodezyjne, melioracyjne, sprzątania, transportu i gastronomii.

Większość drewna wielkowymiarowego pozyskanego w nadleśnictwie jest przetwarzana w lokalnych tartakach z powiatu poznańskiego, natomiast drewno średniowymiarowe kierowane jest do największych w kraju celulozowni i firm wytwarzających płyty.

c) Działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, naukowe itp. realizowane przez Nadleśnictwo Łopuchówko.

Projekty zrealizowane przez Nadleśnictwo Łopuchówko

Nadleśnictwo w minionym okresie zrealizowało szereg projektów środowiskowych oraz edukacyjnych, wśród nich należy wymienić następujące realizacje:

- Projekt „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów”.

W ramach projektu na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko przy samej siedzibie Nadleśnictwa zrealizowano zadanie pn. „Budowa wieży strunobetonowej wraz z rozbiórką masztu antenowego przy siedzibie Nadleśnictwa Łopuchówko”.

Kwota wydatków kwalifikowanych wynosiła: 318 tys. zł.

Projekt ten był realizowany w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska (działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska).

- Zadanie pn. „Dostawa, montaż i uruchomienie zestawu specjalistycznych urządzeń, przeznaczonych do obserwacji naziemnej obszarów leśnych i lokalizacji pożarów lasu (wczesnego wykrywania pożarów)” w ramach projektu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów (PPOŻ2)”.
- Projekt pn. „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe”

W ramach ww. projektu na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko zrealizowano:

- zadanie związane z przerzedzeniem podszytu do uzyskania docelowego maksymalnego zwarcia na siedlisku 9110 - Ciepłolubne dąbrowy na obszarze Natura 2000 PLH300001 – Biedrusko,
- zadanie pn. „Ograniczenie występowania Czeremchy amerykańskiej w Nadleśnictwie Łopuchówko w roku 2021”.

Zadanie obejmowało wykonanie zabiegów ochrony czynnej polegającej na usuwaniu Czeremchy amerykańskiej (*Padus serotina*) na dwóch siedliskach: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) oraz 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*).

Kwota wydatków kwalifikowanych wynosiła: 300 tys. zł.

- Katedra Zoologii, UP w Poznaniu – obrączkowanie dzięciołów oraz sprawdzeniem zawartości dziupli wykutych przez dzięcioły.
- Zakład Zoologii Ogólnej, Wydział Biologii UAM - badania nad fauną glebową w rezerwacie przyrody „Buczyna” w ramach projektu „Reconstruction of soil fauna after natural disturbance of forest ecosystem”.
- Katedra Inżynierii Leśnej, Wydział Leśny i Technologii Drewna, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu - pomiary zużycia energii przy pozyskaniu drewna przy zastosowaniu pilarki akumulatorowej oraz dla porównania – pomiarów emitowanych spalin, przy użyciu pilarki spalinowej.
- Zakład Biologii i Ekologii Ptaków, Wydział Biologii UAM - badania dotyczące słonki *Scolopax rusticola* w Puszczy Zielonce.
- Katedry Botaniki i Siedliskoznawstwa Leśnego, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu - badania naukowe nad retencją gruntową gleb oraz retencją powierzchniową Młyńskiego Potoku, powodowaną przez bobry w Leśnictwie Marianowo, badania związane z wpływem warunków glebowych, w tym zwłaszcza poziomu wilgotności gleb, na kondycję drzew. Prace finansowane z NCN (NCN DEC-2021/05/X/NZ9/00655/MINIATURA 5)
- Instytut Biologii Środowiska, Wydział Biologii UAM – badania związane z grzybem mikoryzującym - gąska liściowata (*Tricholoma frondosae*) z osiką.
- Instytut Dendrologii Polskiej Akademii w Kórniku – „Wpływ inwazyjnych gatunków drzew na usługi ekosystemowe: różnorodność biologiczną roślin, obieg węgla i azotu i regulację klimatu”, finansowane przez NCN (2019/35/B/NZ8/01381).

- Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM – „Badanie powstawania bardzo małych i małych kraterów uderzeniowych (30 m – 1,5 km średnicy) na Ziemi i ich wpływu na środowisko”, finansowane przez NCN (2020/39/D/ST10/02675), prace magisterskie nakierunkowane na odczytywanie zapisu zmian środowiskowych w przyrostach drzew metodą dendrochronologiczną.
- Zakład Zoologii Systematycznej, Wydział Biologii Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – „Gąsienice zwijające liście jako inżynierowie ekosystemu – eksperyment terenowy na leszczynie”.
- H. CEGIELSKI-POZNAŃ S.A. – „Badania mostu składanego do pokonywania średnich przeszkód wodnych i terenowych”.
- Wydział Biologii UAM - „Koewolucja gospodarz-pasożyt w strefie wtórnego kontaktu: konsekwencje dla przepływu genów i epidemiologii”, finansowane przez NCN.
- Projekty retencyjne:
  - Kompleksowa renaturyzacja mokradeł oraz odtworzenie naturalnych wilgotnych siedlisk przyrodniczych na terenach ochronnych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu przez zwiększenie retencyjności wodnej oraz spowalnianie odpływu wód. W ramach Programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” Mechanizm Finansowy EOG 2014-2021 Nadleśnictwo Łopuchówko zrealizowało zadanie pn. „Budowa przepustu wraz z zastawką piętrzącą obręb Biedrusko, gmina Suchy Las”.
Wielkość dofinansowania ze środków EOG wyniosła w 2024r.: 503 tys.zł.
  - Nadleśnictwo Łopuchówko w latach 2007-2013 zrealizowało 6 zadań w ramach projektu „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”- MRN1
    - 2021 Leśnictwo Marianowo na cieku Młynówka, nowy obiekt hydrotechniczny (432 tys.zł),
    - 2022 na terenie Leśnictwa Annowo – zbiornik i urządzenie hydrotechniczne w postaci mnicha, dzięki któremu możliwe jest piętrzenie i regulowanie przepływu wody (235 tys.zł),

Obecnie projekt „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych - MRN3” - 3 zadania (294 tys. zł):

- budowa progów piętrzących w oddziale 42f-00 Leśnictwa Długa Goślina,
- przebudowa zastawki w otulinie Rezerwatu Przyrody Meteoryt Morasko,
- budowa 3 zastawek na rowie na terenie Leśnictwa Dąbrówka,

(w sumie 1,5 mln zł - OZE 0,4mln zł, modernizacja kotłowni i termomodernizacja 1,1mln zł).

- Projekty edukacyjne
  - 2024 r. "Drewno, niezastąpiony materiał – doposażenie ośrodków edukacyjnych zlokalizowanych w Łysym Młynie oraz na Dziewiczej Górze w pomoce dydaktyczne, służące edukacji ekologiczno-przyrodniczej"
Całkowita wartość przedsięwzięcia: 108 tys.zł.
  - 2025 r. "Wsparcie ośrodków edukacyjnych Nadleśnictwa Łopuchówko poprzez wykorzystanie różnych form grafik i obrazów celem zwiększenia świadomości ekologicznej i poszanowania przyrody przez społeczeństwo." Całkowita wartość przedsięwzięcia: 129 tys.zł.

d) Formy ochrony przyrody i funkcji lasu, obszary Natura 2000, rezerwaty przyrody na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Łopuchówko

Informacje dotyczące form ochrony przyrody i funkcji lasów

Formy ochrony przyrody w zarządzie Nadleśnictwa Łopuchówko:

7 rezerwatów przyrody:

- „Buczyna”,
- „Las mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko”,
- „Klasztorne modrzewie koło Dąbrówki Kościelnej”,
- „Żywiec dziewięciolistny”,
- „Śnieżycowy Jar”,
- „Meteoryt Morasko”,
- „Gogulec”.

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Łopuchówko znajdują się 4 Obszary NATURA 2000:

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Samicy PLB300013,
- Specjalny Obszar Ochrony Biedrusko PLH300001,
- Specjalny Obszar Ochrony Buczyna w Długiej Goślinie PLH300056,
- Specjalny Obszar Ochrony Uroczyska Puszczy Zielonki PLH300058.

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Łopuchówko znajdują się:

- Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka,
- Obszar Chronionego Krajobrazu "Biedrusko",
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu "Dolina Welny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka".

Na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko wyznaczono 83 pomniki przyrody, w tym:

- 62 pojedyncze drzewa,
- 17 grup drzew (a w nich 155 drzew),
- 1 aleja złożona z 15 drzew,
- 3 głązy narzutowe.

Na obszarze Nadleśnictwa Łopuchówko ustanowiono 6 użytków ekologicznych:

- Uroczysko Smolarki,
- Boduszewo,
- Łąki Gackie,
- Stawy,
- Uchorowo,
- Łąka storczykowa w Tucznie.

Na obszarze Nadleśnictwa Łopuchówko znajduje się obecnie 8 stref ochronnych miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków ptaków.

Wynikiem prac podjętych na początku 2025 roku było zakwalifikowanie w oparciu kryteria i wytyczne podjęte w czasie Ogólnopolskiej Narady o Lasach obszarów cennych przyrodniczo I i II kategorii (OCP I i OCP II).

Ich powierzchnia na terenie Nadleśnictwa wynosi:

OCP I 2258,34 ha,

OCP II 8121,95 ha.

Łącznie daje to powierzchnię 10 380,29 ha, to jest 43,1% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa.

Powierzchniowe formy ochrony przyrody (wg stanu na 31.12.2025 r.) zajmują 17 153,58 ha* powierzchni Nadleśnictwa, co stanowi 71,28 % powierzchni pozostającej w zarządzie Nadleśnictwa Łopuchówko (*powierzchnia pojedynczych wydzieleń, bez multiplikowania powierzchni).

Wykonawca zaktualizuje listę gatunków chronionych występujących na terenie nadleśnictwa.

e) *Zabezpieczenie przeciwpożarowe w Nadleśnictwie Łopuchówko*

Lasy Nadleśnictwa Łopuchówko zostały zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego. Nadleśnictwo dysponuje właściwie wyposażoną bazą sprzętu przeciwpożarowego oraz siecią dróg zapewniających prawidłowy dojazd pożarowy, posiada również aktualny „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu dla Nadleśnictwa Łopuchówko” uzgodniony z Komendantami Powiatowymi PSP. Nadleśnictwo wykorzystuje 15 punktów czerpania wody. Posiada 15 dojazdów pożarowych.

Potrzeby Nadleśnictwa Łopuchówko w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego:

- remont dojazdu pożarowego nr 18 (wskazany do realizacji w PUL 2018-2027),
- budowa mijanek na połowie dojazdu pożarowego nr 3 oraz realizacja (remont) pozostałej części dojazdu pożarowego nr 3.

f) *Obszary zagrożone uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł.*

Nadleśnictwo Łopuchówko w latach 2018-2025 nie rejestrowało występowania szkodników pierwotnych w stopniu zagrażającym drzewostanom.

W latach 2023-2025 w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji posuszu wykazano następujące masy posuszu, złomów i wywrotów [m3] :

Tabela 3 Inwentaryzacja posuszu w latach 2023-2025

Gatunek	AK	BK	BRZ	DB	JS	MD	OL	SO	SO.WE	ŚW
2023	0	10	350	735	0	255	0	8119	0	2374
2024	40	100	220	260	50	115	0	3970	0	995
2025	0	0	93	425	10	80	15	2390	80	473

W latach 2020-2025 zainwentaryzowano występowanie jemioli na następującej powierzchni:

Tabela 4 Inwentaryzacja jemioli w latach 2020-2025

ROK	Brzeźno	Starczanowo	Miączynek	Łopuchowo	Dąbrówka	Boduszewo	Gołaszyn	Maniewo	Annowo	Suma
2020	0	0,5	0	1	12,37	9,4	0	0	0	23,27
2021	0	0,5	0	2,1	10,37	7,4	0	0	0	20,37
2022	26,22	6,5	0	9,68	7,22	7,94	6,4	0	0,1	64,06
2022	25,3	7,5	0,1	0,55	5,31	6,64	7,6	0	8,53	61,53
2024	20,82	4,8	0,1	1,75	8,06	6,98	7,6	5,3	0	55,41
2025	20,82	4	0,1	3,99	3,59	6,48	52,65	9,28	8,43	109,3

Na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko uznano powierzchnię 2 409,89 ha, jako uporczywe pędraczyska:

*Kąty - 415,59 ha,

*Łopuchówko – 1718,76 ha,

*Biedrusko – 275,54 ha.

Powierzchnia drzewostanów objętych ograniczaniem szkodliwych owadów (chrabąszcz majowy) :

2018 r. - 910,40 ha (lotniczy),

2019 r. - 1050,00 ha (lotniczy),

2020 r. - 1200,00 ha (lotniczy),

2021 r.- 1483,50 ha (lotniczy),

2022 r.- 1571,80ha (lotniczy) oraz 115,65ha (naziemny),

2025 r.- 75,00 ha (naziemny).

W Nadleśnictwie Łopuchówko w latach 2018-2025 nie rejestrowano innych szkodników/patogenów upraw.

Poniższa tabela przedstawia szkody od zwierzynę wykazane w latach 2018-2025.

Tabela 5 Szkody od zwierzyny w latach 2018-2025

Faza rozwojowa	KĄTY		ŁOPUCHÓWKO		BIEDRUSKO		DZIEWICZA GÓRA	
	łącznie szkody[ha]	w tym >40%i >60%[ha]	łącznie szkody[ha]	w tym >40%i >60%[ha]	łącznie szkody[ha]	w tym >40%i >60%[ha]	łącznie szkody[ha]	w tym >40%i >60%[ha]
DRZEWOSTANY	30,52	19,12	51,89	18,76	12,35	2,32	0	0
MŁODNIKI	615,95	96,21	398,8	116,45	403,13	197,67	77,01	9,55
UPRAWY	591,99	360,89	55,55	29,57	362,48	205,51	59,57	7,94

Zadania z zakresu ochrony lasu przed zwierzyną wykonywane na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko:

- W latach 2018-2025 ogrodzono 814,27 ha upraw (449 511 m) oraz rozgrodzono 746,78 ha upraw (439 809 m).
- W latach 2023-2025 zabezpieczano 24,62 ha upraw przed zwierzyną stosując repelent CERVACOL EXTRA PA.
- W latach 2018-2025 wyłożono drzewa zgryzowe na łącznej powierzchni 1524,36 ha.

Szkody wyrządzone przez bobry w latach 2018-2025 odnotowano na powierzchni 451,50 ha.

Szkody wyrządzone przez gryzonie w latach 2018-2025 odnotowano na powierzchni 9,94 ha.

Szkody abiotyczne:

W sierpniu 2020 roku 52,48 ha drzewostanów zostało uszkodzonych silnym gradobiciem (Leśnictwa: Marianowo, Złotkowo, Annowo).

W lutym 2022 roku w wyniku silnych wiatrów uszkodzeniu uległo około 2700 ha drzewostanów.

W wyniku majowych przymrozków w 2025 r. uszkodzeniu uległo 172,65 ha upraw i 73,08 ha młodników.

Zaśmiecanie terenów leśnych

Leśnictwa najbardziej narażone na zaśmiecanie:

- Złotkowo, Marianowo, Annowo (bliskość aglomeracji poznańskiej, zakłady przemysłowe),
- Wronczyn, Brzeźno, Buczyna (tereny rekreacyjne).

W ostatnich latach na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko porzucono:

odpady komunalne, puszki i butelki po alkoholu, płyty azbestowe, wylany beton, odpady budowlane, gruz, papa, eternit, części samochodowe, porzucone samochody, AGD, RTV, pojemniki z cieczą niebezpieczną, meble, ubrania, bioodpady (głównie z pielęgnacji ogrodów), pozostałości po wypalaniu kabli, pojemniki z substancjami i po substancjach niebezpiecznych (kwas ortofosforowy, aceton, toluen, preparat do mycia aluminium A-93).

Wykonawca uwzględni w projekcie PUL obszary zagrożone uszkodzeniami według poniższego zestawienia:

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu podczas taksacji dokona, zgodnie z § 40, 41, 42 instrukcji urządzania lasu, oceny klasy uszkodzenia drzewostanów z określeniem orientacyjnej głównej przyczyny, zgodności składu gatunkowego z siedliskiem, który kwalifikuje drzewostany do przebudowy oraz odbudowy oraz określi stabilność drzewostanów.

Wykonawca uwzględni zinwentaryzowane i opisane w kartach dokumentacji źródłowej wszystkie zaistniałe i stwierdzone w taksowanych drzewostanach uszkodzenia, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami: ochrony lasu i urządzania lasu.

Prezentacja dotycząca lasów o zwiększonej funkcji społecznej

Hanna Haładzińska-Napierała Inżynier Nadzoru przedstawiła w formie prezentacji informacje związane z wyznaczaniem lasów o zwiększonej funkcji społecznej (LZFS) w Nadleśnictwie Łopuchówko.

Podstawę prawną wyznaczania lasów o zwiększonej funkcji społecznej jest:

- Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 roku w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”,
- Instrukcja Urządzania Lasu wprowadzona zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 11 grudnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu”.

Powierzchnia ogólna aktualnie wyznaczonych LZFS (po pilotażowym programie MKiŚ) wynosi 4545,94 ha.

Zmiany wdrożone przed i w trakcie procesu pilotażowego LoWFS

- 49 wydzieleń o zmienionym sposobie prowadzenia cięć – zmiana rębni
- 113 wydzieleń o zmniejszonej intensywności cięć w trzebieżach,
- 23 330 m³ mniej pozyskanego drewna w porównaniu z zaplanowanym w PUL,
- 180,60 ha powierzchni cięć rębnych objętej zmianami,
- 346,34 ha powierzchni trzebieży objętej zmianami.

Więcej ograniczeń i zmian:

- mniej zrębów zupełnych,
- ograniczenie o połowę intensywności trzebieży,
- odsunięcie prac od dróg, ścieżek i zabudowy,
- większa dbałość o efekt krajobrazowy po wykonaniu pracy

Efekty decyzji:

- większa ciągłość krajobrazu leśnego,
- ograniczenie odczuwalności prac dla użytkowników
- większa przewidywalność działań w lasach podmiejskich.

3. Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku

Robert Zander Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku (ZOL) przedstawił prezentację zawierającą informację z zakresu ochrony lasu, z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne wraz z oceną stabilności drzewostanów Nadleśnictwa.

Na podstawie potencjalnego zagrożenia od szkodników pierwotnych sosny oraz powierzchni obszarów gradacyjnych, w 2024 r. uaktualniono wykaz stałych partii kontrolnych, których jest obecnie wyznaczonych 33 szt.

Aktualnie obowiązującą metodą jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny jest metoda dwóch drzew.

Obecnie nadleśnictwo nie obserwuje wzmożonej obecności szkodników pierwotnych sosny, niemniej w przeszłości miała miejsce gradacja brudnicy mniszki. W latach 1980-82 przeprowadzono lotnicze akcje ograniczania populacji tego szkodnika.

Szkodniki wtórne na gatunkach iglastych:

- Kornik ostrozębny: 2018 – 2025 r.(2023 r.!).
- Przypłaszczek granatek: 2018 - 2025 r.
- Cetyńce :2024-2025 r.
- Kornik drukarz: 2018 - 2025 r.

Szkodniki owadzie na gatunkach liściastych:

Na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko obserwuje się uszkodzenia powodowane przez motyle z rodziny miernikowcowatych, jednak nie miały one znaczącego wpływu na ogólny stan sanitarny drzewostanu. Zaewidencjonowano szkody m.in. od opiętka, skoczonośa dębowca czy wyrzynika dębowca. W minionym roku (2025) pojawiły się istotne szkody od opiętka na terenie leśnictw Długa Goślina oraz Miączynek (ok.40 ha)

- obszary uporczywych pędraczysk

W Nadleśnictwie Łopuchówko występują obszary uporczywych pędraczysk na terenie leśnictw: Brzeźno, Długa Goślina, Łopuchowo, Dąbrówka, Boduszewo oraz Gołaszyn, o łącznej powierzchni 2409,89 ha. Lista oddziałów leśnych uznanych za uporczywe pędraczyska została uzgodniona w 2024 roku.

Zabiegi ograniczające imago chrabąszcza na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko:

- W latach 2018-2022 oraz w roku 2025 wykonano zabiegi naziemnego oraz wielkoobszarowego (lotniczego) chemicznego ograniczenia liczebności owadów doskonałych chrabąszcza majowego na łącznej powierzchni 6406,35 ha.

Szkody abiotyczne:

- Wiatr: najistotniejsze szkody o charakterze powierzchniowym wystąpiły w 2022 r.
- Grad: 2023r. – ponad 50 ha,
- Zmrożenia, zwarzenia: w 2025r. szkody na pow.260 ha,
- Obniżenie poziomu wód, susza: 2018 r. – 2025 r.
- Pożary: 2018 – 2025r. (pożary na terenie poligonu Biedrusko)

Choroby grzybowe i jemiola:

- Jemiola na gatunkach iglastych: 2018 r. – 2025 r.
- Szkody powodowane przez zwierzynę:
Jeleniowate:2018 r. - 2025 r.
Bóbr: 2018 r. - 2025 r.

Stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko można uznać za dobry, a drzewostany za stabilne. Wyjątek mogą stanowić drzewostany uszkodzone w przeszłości przez gradobicie czy wzmożone występowanie szkodników wtórnych.

Obserwacja i ewidencja szkód w ciągu ostatnich 8 lat wskazuje, że największe zagrożenie stanowią szkodniki korzeni oraz szkodniki wtórne gatunków iglastych. W związku z powyższym 6-krotnie wykonywano zabieg ograniczający populację chrabąszcza majowego, a na powierzchni 2409,89 ha uznano obszar uporczywych pędraczysk;

Od 2018 r. nie wykonywano agrolotniczych zabiegów wielkoobszarowego ograniczenia liczebności owadów w związku z zagrożeniem od szkodników pierwotnych sosny.

Jako najważniejsze czynniki abiotyczne przyczyniające się do powstawania szkód należy zaliczyć wiatr oraz obniżający się poziom wód gruntowych, brak pokrywy śnieżnej w okresie zimowym, długie okresy suszy.

W związku z suszą i osłabieniem drzew stwierdza się również szkody od szkodników wtórnych, w szczególności kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, cetyńców jak również kornika drukarza.

Nadleśnictwo regularnie inwentaryzuje i pozyskuje posusz w celu utrzymania dobrego stanu sanitarnego.

Na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko obserwuje się występowanie szkodników owadzich na gatunkach liściastych, jednakże nie stanowią one dominującego zagrożenia dla kondycji zdrowotnej i stabilności drzewostanów.

W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się stały wzrost szkód w postaci osłabienia i zamierania drzew w związku z rozwojem półpasożyta – jemioly rozpierschłej.

Od 2018 roku występowanie uszkodzeń ze strony zwierzyny płowej utrzymuje się na podobnym poziomie. Szkody od bobra pojawiają się regularnie, jednak utrzymują się na akceptowalnym poziomie i nie wpływają na stabilność drzewostanów.

Wykonawca uwzględni przedstawione dane w trakcie kwalifikacji drzewostanów do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych.

Tabela 6 Wykaz drzewostanów do objęcia szczególną uwagą w trakcie taksacji w Nadleśnictwie Łopuchówko

Lp.	Adres leśny	Gatunki szkodników / Wyszczególnienie rodzaju uszkodzenia	Pow. wydz. [ha]	Pow. wyst. ogółem [ha]	St. Uszkodzenia	Skład gatunkowy warstwy głównej
1.	09-14-2-01-27 -d -00	Kornik drukarz	2,22	0,40	2 ST	8 SO 53I, 1 ŚW 53 I, 1 MD 53 I
2.	09-14-2-01-28 -k -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	2,05	1,00	>60%;	6 OL 5I, 2 JW 5 I, 2 JS 5 I
3.	09-14-2-01-48 -k -00	Chrabąszcze (pędraki)	2,81	2,81	3 ST	5 DB.S 100I, 4 DB.S 130 I, 1 DB.S 149 I
4.	09-14-2-01-51 -g -00	Chrabąszcze (pędraki)	2,91	2,91	3 ST	4 BK 18I, 4 DB.S 8 I, 2 DB.B 18 I
5.	09-14-2-01-52 -d -00	Chrabąszcze (pędraki)	2,10	2,10	3 ST	8 SO 93I, 1 DB.S 93 I, 1 GB 93 I
6.	09-14-2-01-56 -b -00	Chrabąszcze (pędraki)	4,53	4,53	3 ST	9 DB.S 130I, 1 SO 100 I
7.	09-14-2-01-56 -c -00	Chrabąszcze (pędraki)	4,21	4,21	3 ST	7 SO 105I, 2 DB.S 110 I, 1 DB.C 110 I

Lp.	Adres leśny	Gatunki szkodników / Wyszczególnienie rodzaju uszkodzenia	Pow. wydz. [ha]	Pow. wyst. ogółem [ha]	St. Uszkodzenia	Skład gatunkowy warstwy głównej
8.	09-14-2-01-56 -g -00	Chrabąszcze (pędraki)	1,34	1,34	3 ST	8 DB.S 130I, 2 SO 100 I
9.	09-14-2-01-58 -a -00	Chrabąszcze (pędraki)	4,48	4,48	3 ST	6 SO 96I, 3 DB.S 96 I, 1 MD 96 I
10.	09-14-2-01-62 -b -00	Chrabąszcze (pędraki)	3,72	3,72	3 ST	8 SO 99I, 2 DB.S 99 I
11.	09-14-2-01-65 -f -00	Obniżenie poziomu wód,susza	2,86	1	2 ST	3 DB.B 7I, 7 SO 5 I
12.	09-14-2-01-66 -l -00	Kornik drukarz	4,34	0,30	3 ST	7 SO 41I, 2 ŚW 41 I, 1 BRZ 41 I
13.	09-14-2-01-68 -k -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	1,01	1,10	>60%;	7 SO 7I, 3 DB.S 8 I
14.	09-14-2-01-69 -c -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	1,94	1,50	>60%;	7 DB.S 30I, 2 OL 30 I, 1 SO 30 I
15.	09-14-2-01-70 -k -00	Kornik drukarz	3,14	0,50	3 ST	7 MD 36I, 3 ŚW 36 I
16.	09-14-2-01-71 -c -00	Kornik drukarz	1,66	1,66	3 ST	8 SO 53I, 2 ŚW 53 I
17.	09-14-2-01-71 -h -00	BÓBR	0,88	0,50	>60%;	6 OL 57I, 4 BRZ 57 I
18.	09-14-2-01-81 -g -01	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	2,78	3,20	>60%;	4 DB.B 7I, 1 BRZ 7 I, 1 BRZ 43 I, 4 SO 5 I
19.	09-14-2-01-82 -i -00	Kornik drukarz	1,43	1,43	2 ST	7 SO 56I, 1 ŚW 98 I, 1 DB.S 56 I, 1 SO 98 I
20.	09-14-2-01-85 -a -00	Kornik drukarz	1,97	0,40	3 ST	9 SO 38I, 1 ŚW 38 I
21.	09-14-2-01-85 -d -00	Kornik drukarz		0,82	3 ST	
22.	09-14-2-01-85 -k -00	Kornik drukarz	1,36	0,30	3 ST	5 OL 48I, 4 ŚW 48 I, 1 JS 48 I
23.	09-14-2-01-85 -l -00	Kornik drukarz	0,89	0,50	3 ST	9 SO 40I, 1 ŚW 40 I
24.	09-14-2-01-89 -h -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	1,49	2,27	>60%;	2 DB.S 28I, 2 BRZ 6 I, 2 BK 28 I, 4 SO 4 I
25.	09-14-2-02-116 -k -00	Kornik drukarz	1,22	1,22	2 ST	4 DB.B 95I, 2 BK 95 I, 1 ŚW 95 I, 1 SO 95 I, 1 BK 53 I, 1 GB 53 I
26.	09-14-2-02-153 -i -00	Kornik drukarz	1,18	0,35	3 ST	9 SO 65I, 1 ŚW 65 I
27.	09-14-2-02-155 -c -01	Chrabąszcze (pędraki)	8,96	3,58	3 ST	9 DB.B 133I, 1 BK 133 I
28.		Chrabąszcze (pędraki)	12,06	12,06	3 ST	10 DB.B 133I
29.	09-14-2-02-159 -j -00	Chrabąszcze (pędraki)	1,31	1,31	3 ST	5 DB.S 103I, 2 ŚW 78 I, 2 DB.S 78 I, 1 GB 58 I
30.	09-14-2-02-162A -a - 00	Huba korzeni		2,65	3 ST	

Lp.	Adres leśny	Gatunki szkodników / Wyszczególnienie rodzaju uszkodzenia	Pow. wydz. [ha]	Pow. wyst. ogółem [ha]	St. Uszkodzenia	Skład gatunkowy warstwy głównej
31.	09-14-2-02-170 -j -00	Chrabąszcze (pędraki)	1,62	1,11	3 ST	5 SO 8I, 2 DB.S 16 I, 1 LP 16 I, 2 DB.B 9 I
32.	09-14-2-02-31 -a -00	Kornik drukarz		0,69	3 ST	
33.	09-14-2-03-102 -a -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	19,77	5,50	>60%;	4 BK 34I, 2 BK 16 I, 1 ŚW 26 I, 1 BK 26 I, 1 DB.S 26 I, 1 DB.S 13 I
34.	09-14-2-03-105 -c -00	Kornik drukarz	0,68	0,68	3 ST	9 ŚW 60I, 1 BRZ 60 I
35.	09-14-2-03-105 -f -00	Wiatr	2,02	2,02	3 ST	10 DB.B 4I
36.	09-14-2-03-125 -b -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	6,43	3,00	>60%;	
37.	09-14-2-03-126 -b -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	3,14	1,50	>60%;	10 BK 162I
38.	09-14-2-03-135 -p -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	0,81	0,80	>60%;	8 BK 22I, 2 OL 22 I
39.	09-14-2-03-151 -fx -00	Chrabąszcze (pędraki)	2,48	1,22	3 ST	3 BK 30I, 3 SO 6 I, 2 JW 49 I, 1 DB.B 8 I, 1 BRZ 7 I
40.	09-14-2-03-173 -c -00	Wiatr	1,88	1,88	3 ST	6 DB.S 5I, 2 BK 6 I, 1 DB.B 13 I, 1 BK 13 I
41.	09-14-2-03-174 -a -00	Kornik drukarz	3,03	0,35	3 ST	4 DB.S 42I, 3 DB.S 31 I, 2 ŚW 42 I, 1 SO 42 I
42.	09-14-2-03-174 -g -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	1,19	0,50	>60%;	10 DB.B 14I
43.	09-14-2-03-176 -b -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	0,90	0,30	>60%;	7 DB.S 14I, 3 BK 14 I
44.	09-14-2-05-190 -x -00	Przyplaszczek granatek		1,17	3 ST	
45.		Kornik ostrozębny		1,17	3 ST	
46.	09-14-2-05-213 -h -00	Chrabąszcze (pędraki)	5,13	5,13	3 ST	5 SO 7I, 2 DB.B 18 I, 1 BK 18 I, 1 MD 8 I, 1 DB.B 7 I
47.	09-14-2-05-236 -j -00	Kornik drukarz	0,82	0,10	3 ST	7 ŚW 39I, 3 OL 39 I
48.	09-14-2-05-237 -g -00	Wyrynnik dębowiec	2,10	1,00	3 ST	9 DB.S 81I, 1 DB.S 125 I
49.	09-14-2-05-237 -j -00	Wyrynnik dębowiec	4,24	2,50	3 ST	4 DB.S 81I, 2 DB.S 125 I, 2 SO 81 I, 1 BRZ 81 I, 1 MD 81 I
50.	09-14-3-07-120 -c -99	Kornik drukarz	7,17	0,10	2 ST	4 SO 74I, 2 ŚW 74 I, 2 OL 74 I, 1 BRZ 74 I, 1 JW 74 I
51.	09-14-3-07-82 -b -00	Wiatr	0,67	0,67	3 ST	5 SO 4I, 3 DB.B 6 I, 2 MD 5 I
52.	09-14-3-07-83 -b -00	Kornik drukarz	15,11	0,50	3 ST	8 SO 76I, 2 ŚW 76 I
53.	09-14-3-08-39 -i -00	Kornik drukarz		0,38	3 ST	

Lp.	Adres leśny	Gatunki szkodników / Wyszczególnienie rodzaju uszkodzenia	Pow. wydz. [ha]	Pow. wyst. ogółem [ha]	St. Uszkodzenia	Skład gatunkowy warstwy głównej
54.	09-14-3-08-75 -a -00	Kornik drukarz	2,27	0,15	3 ST	6 MD 30I, 2 ŚW 30 I, 1 BK 30 I, 1 DG 30 I
55.	09-14-3-09-104 -b -00	Wiatr		1,07	3 ST	
56.		Kornik drukarz		0,15	3 ST	
57.	09-14-3-09-104 -b -01	Obniżenie poziomu wód,susza	0,58	0,3	3 ST	6 SO 3I, 3 DB.B 4 I, 1 BK 4 I
58.	09-14-3-09-125 -g -00	Kornik drukarz	2,75	0,10	3 ST	5 ŚW 45I, 4 SO 45 I, 1 BRZ 45 I
59.	09-14-3-09-185 -b -00	Cetyńce	2,68	1,00	3 ST	5 SO 124I, 4 DB.S 124 I, 1 MD 124 I
60.		Kornik drukarz	1,56	0,05	3 ST	5 ŚW 63I, 5 SO 63 I
61.		Kornik drukarz	1,78	1,42	3 ST	7 ŚW 63I, 3 SO 63 I
62.	09-14-3-10-136 -d -00	Wiatr		3,13	3 ST	
63.		Kornik drukarz		3,13	3 ST	
64.	09-14-3-10-152 -j -00	Jemiola na sośnie	4,93	2,96	3 ST	6 DB.S 122I, 4 SO 122 I
65.	09-14-3-10-154 -o -00	Kornik drukarz	6,53	0,15	3 ST	7 SO 73I, 1 DB.S 73 I, 1 BRZ 73 I, 1 ŚW 73 I
66.	09-14-3-10-155 -h -00	Jemiola na sośnie	0,88	0,3	3 ST	10 SO 110I
67.		Chrabąszcze (pędraki)	0,88	0,88	3 ST	10 SO 110I
68.	09-14-3-10-188 -d -00	Kornik drukarz		0,68	3 ST	
69.	09-14-4-11-21 -g -00	Jemiola na gatunkach liściastych	2,41	1,2	3 ST	10 TP 52I
70.	09-14-4-11-26 -i -00	Kornik drukarz		3,56	2 ST	
71.	09-14-4-11-26 -i -99	Kornik drukarz	3,41	0,70	3 ST	6 ŚW 44I, 2 SO 31 I, 1 MD 41 I, 1 BRZ 41 I
72.	09-14-4-11-73 -f -00	Jemiola na sośnie	1,69	1,65	3 ST	10 SO 114I
73.	09-14-4-12-134 -i -00	Kornik drukarz	1,36	0,40	3 ST	8 ŚW 46I, 2 BRZ 36 I
74.	09-14-4-12-32 -a -00	Kornik drukarz	5,48	1,20	2 ST	5 SO 61I, 2 ŚW 61 I, 2 DB.S 61 I, 1 OL 61 I
75.		Kornik drukarz	2,77	0,20	3 ST	7 ŚW 58I, 3 SO 58 I
76.	09-14-4-13-165 -k -00	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	2,29	2,29	>60%;	10 DB.S 9I
77.	09-14-4-14-191 -b -00	BÓBR	0,47	0,40	>60%;	10 OL 84I
78.	09-14-4-14-242 -g -00	Kornik drukarz	2,11	0,50	3 ST	10 ŚW 33I

Lp.	Adres leśny	Gatunki szkodników / Wyszczególnienie rodzaju uszkodzenia	Pow. wydz. [ha]	Pow. wyst. ogółem [ha]	St. Uszkodzenia	Skład gatunkowy warstwy głównej
79.	09-14-4-14-315 -g -00	BÓBR	0,77	0,50	>60%;	5 JS 110I, 5 OL 110 I
80.		Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	1,72	1,44	>60%;	5 SO 5I, 3 DB.B 7 I, 2 JD 5 I
81.	09-14-5-16-64 -m -00	Kornik drukarz	1,82	0,50	3 ST	5 SO 59I, 5 ŚW 59 I
82.	09-14-5-16-64 -n -00	Kornik drukarz	2,73	0,30	3 ST	7 SO 49I, 3 ŚW 49 I
83.	09-14-5-17-28 -f -00	Kornik drukarz		1,70	2 ST	
84.	09-14-5-17-5 -b -00	Kornik drukarz	2,57	0,80	2 ST	8 ŚW 43I, 1 BRZ 43 I, 1 SO 43 I

4. Wystąpienie wykonawcy Zbigniewa Cykowiaka Dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu oraz Łukasza Magdy Kierownika Pracowni Urzędzeniowej BULiGL Oddział w Poznaniu

Zbigniew Cykowiak Dyrektor BULiGL Oddział w Poznaniu dokonał wprowadzenia do przedstawianej prezentacji związanej z zakresem i sposobem prac planowanych do wykonania w Nadleśnictwie Łopuchówko w ramach sporządzania projektu planu urządzania lasu. W tej części Narady wyświetlono film pt. „**Las nowej generacji**”, którego treść w przystępny sposób przedstawia etapy tworzenia planu urządzania lasu, a także proces taksacji i innych prac terenowych realizowanych przez Przedsiębiorstwo Państwowe wykonujące PUL dla Nadleśnictwa Łopuchówko tj. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. W filmie również przedstawiono m.in. zmieniające się historycznie wskaźniki zasobów leśnych w Polsce, w tym wzrost lesistości kraju.

Dyrektor przedstawił również podstawowe informacje o realizowanym projekcie odtwarzania, ochrony i przywracania kluczowych dla klimatu i bioróżnorodności funkcji terenów podmokłych, torfowisk i bagien na terenach sieci Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury Wetlands Green Life oraz Programie gospodarowania Zasobami Wodnymi.

Łukasz Magda – Kierownik Pracowni Urzędzeniowej poinformował uczestników narady, że prace urzędzeniowe będą prowadzone zgodnie z zapisami nowej, aktualnej instrukcji urządzania lasu. Przedstawił następujące informacje w ramach prezentacji:

- a) *Inwentaryzacje i opracowania z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie oraz propozycja ich uzupełnienia.*

BULiGL Oddział w Poznaniu podczas opracowania PUL dla Nadleśnictwa Łopuchówko będzie korzystało z następujących opracowań:

- Plan urządzenia lasu wraz z prognozą opracowany wg stanu na 1.01.2018 r.
- Operat glebowo-siedliskowy wykonany wg stanu na 01.01.2017 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu.
Typy siedliskowe lasu, stan siedliska oraz gleba będzie opisana na podstawie tego opracowania.
- Opracowanie fitosocjologiczne wykonane wg stanu na 01.01.2017 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu dla wszystkich terenów położonych w granicach obszarów siedliskowych Natura 2000
- w latach 2015-2016 BULiGL Oddział w Poznaniu dokonało dodatkowo weryfikacji pozostałych dotychczas wyróżnionych siedlisk przyrodniczych wykazanych w bazie invent.
- Weryfikacja siedlisk przyrodniczych wykonana wg stanu na 01.01.2017 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu.
zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze na powierzchni 3 547 ha.
- Inwentaryzacja zasobów martwych drzew wykonana wg stanu na 01.01.2018 r. w obowiązującym Planie Urządzenia Lasu na podstawie pomiarów na kołowych powierzchniach próbnych losowych (74 920 m³, 4,33 m³/ha),
- Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu (IV cykl lata 2020-2024) na terenie RDLP w Poznaniu.

Zgodnie z zamówieniem BULiGL przeprowadzi na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko ocenę stanu siedlisk przyrodniczych.

Docelowa sieć drogowa. Wykonana w 2020 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. Nadleśnictwo przekaże dane z DSD, m.in. Dane te będą wzięte pod uwagę przy tworzeniu warstwy dróg.

b) Proponowany podział na gospodarstwa i zasady ich wyróżniania

Na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy do celów planowania urzędzeniowego wyróżnia się, w ramach nadleśnictwa jednostki regulacyjne nazwane gospodarstwami.

W ramach całego nadleśnictwa wg Instrukcji UL z 2023 r. wyróżniamy następujące gospodarstwa :

- Gospodarstwo specjalne (S)
- Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS)
- Gospodarstwo zrębowe (Z)
- Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z)
- Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N)

Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć obszary pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych:

- rezerваты przyrody , otuliny rezerwatów,
- lasy glebochronne na wydmach śródlądowych oraz na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45° ,
- obszar Ośrodka Szkolenia Poligonowego Biedrusko oraz obiektu wojskowego K-8687,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody (w szczególności strefy ochrony całorocznej),
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany, w odniesieniu do których, w protokole z NU, podjęto decyzje o czasowym zaniechaniu planowanego użytkowania rębego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu, obejmujące w szczególności siedliska

bagienne, łąkowe oraz strefy buforowe przy wrażliwych ekosystemach wodno-błotnych,

- drzewostany z obiektami archeologicznymi wpisanymi do rejestru zabytków.

W uzgodnieniu z Zespołem Ochrony Lasu postanawia się wyłączyć z gospodarstwa specjalnego powierzchnie uznane za uporczywe pędraczyska.

Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) obejmuje obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym. Są to tereny o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnej społeczności.

Nadleśnictwo przeprowadziło wstępną analizę potencjalnych zasięgów lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

Wykaz zostanie uzgodniony na etapie prac UL we współpracy z Zespołem Lokalnej Współpracy. Końcowe zestawienie zatwierdzone zostanie podczas NPP.

BULiGL podczas tworzenia PUL wykorzysta m.in. Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego LP z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzania „Wytucznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

Do gospodarstwa zrębowego (Z) należy zaliczyć wszystkie drzewostany, w których ze względu na typ siedliskowy lasu (Bśw, BMśw, BMw) oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania.

Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) należy zaliczyć wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lł, OLJ (oprócz tych, które weszły do gospodarstwa specjalnego), w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębiami częściowymi i gniazdowymi).

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N).

Obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu. Gospodarstwo (N) tworzy się bez względu na zajmowaną powierzchnię.

Ostateczny wykaz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych zostanie ustalony przez taksatora na gruncie na podstawie listy drzewostanów przekazanych przez RDLP opracowanej zgodnie z powyższymi kryteriami, z uwzględnieniem danych zestawionych przez prof. Jarosława Sochę, informacji zebranych przez nadleśnictwo i weryfikacji przez ZOL.

Przyjęta metody inwentaryzacji zasobów drzewnych

Inwentaryzację zasobów drzewnych w nadleśnictwie w ramach prac urzędzeniowych przeprowadza się metodą lotniczego skanowania laserowego z wykorzystaniem stałych referencyjnych naziemnych powierzchni próbnych (metoda ALS). Piotr Kubala Zastępca Dyrektora BULiGL Oddział w Poznaniu przedstawił podstawowe informacje związane z zastosowaniem metody ALS.

Tabela 7 Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu

TLS	Wariant siedliska	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia	Proponowana rębnia (zasad./zastęp.)
Bśw	1, 2	So	So 90, Brz, Bk, Dbb, Św i inne 10	IB / IIB
BMśw	1, 2	So	So 80, Dbb, Bk, Md, Św, Lp, Brz i inne 20	IB / IIB / IIIA
	1, 2	Db-So	So 60, Dbb 30, Bk, Md, Św, Lp, Brz i inne 10	IB / IIB / IIIA
BMw	1, 2	Db-So	So 60, Dbb, Dbs 20, Św,, Brz i inne 10	IB / IIB / IIIA
LMśw	1, 2	Db-So	So 50, Dbb 30, Bk, Md, Św, Lp, Brz i inne 20	IIIA / IIIB / IIA / IIB
	1, 2	Bk-So	So 50, Bk 30, Dbb, Md, Św, Lp, Brz i inne 20	IIIA / IIIB / IIA / IIB
	1, 2	So-Db	Dbs, Dbb 60, So 30, Bk, Md, Św, Lp, Brz i inne 10	IIIA / IIIB / IIA / IIB
LMw	1	So-Db	Dbs 50, So 30, Św, Brz, Lp i inne 20	IIIA / IIIB / IIA / IIB
	1, 2	OI-Db	Dbs 40, OI 40, Św, Brz, Wz, Lp, Js i inne 20	IIIA / IIIB / IIA / IIB
L Mb	1	Brz-OI	OI 50, Brz 30, Św, So i inne 20	nie planować
Lśw	1, 2	Bk-Db	Dbs 60, Bk 30, Gb, Lp, Jw., Kl, Św, Md i inne 10	IIIA / IIIB / IIA / IIB
	1, 2	Bk	Bk 80, Dbs, Gb, Lp, Jw., Md, Św i inne 20	
	1, 2	Db	Dbs 80, Bk, Gb, Lp, Jw., Md, Św i inne 20	

TLS	Wariant siedliska	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia	Proponowana rębnia (zasad./zastęp.)
Lw	1	Js-Db	Dbś 60, Js 20, OI, Wz, Lp, Gb, Kl, Św i inne 20	IIIA / IIIB / IIA / IIB
	1, 2	OI-Db	Dbś 40, OI 30, Js 20, Wz, Lp, Gb i inne 10	IIIA / IIIB / IIA / IIB
OI	1, 2, 3	OI	OI 90, Brz, Wb, Św i inne 10	VB
OIJ	0	OI-Js	Js 50, OI 30, Wz, Dbś, Brz, Św i inne 20	IIB / VB
	1, 2	Js-OI	OI 60, Js 30, Wz, Wb, Brz i inne 10	IIB / VB
Lł	0, 1	Db	Dbś 70, Js, Wz, Lp, OI, Jw, Kl i inne 30	nie planować
	2	JsOI	OI 60, Js 30, Wz, OI, Lp i inne 10	

Tabela 8 Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów leśnych siedlisk przyrodniczych

Siedlisko przyrodnicze	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Rodzaj proponowanej rębni
Kwaśne buczyny (niżowe) - 9110	LMśw, Lśw	Bk	II, IIIB, IVD, V
Żyzne buczyny - 9310	Lśw	Bk	II, IIIB
Grąd środkowo-europejski lub subkontynentalny - 9170	LMśw, LMw, Lśw, Lw	Gb-Db	II, IIIB
Kwaśne dąbrowy (śródlądowe kwaśne dąbrowy) - 9190	BMśw, LMśw, LMw, Lśw	So-Db, Db	II, IIIB, IVD, V
Łęgi olszowo-jesionowe, wierzbowe i topolowe (Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe) - 91E0-b, 91E0-a	OI, OIJ, Lł	OI, Js-OI, Tp	Nie planować użytkowania rębni
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 91F0	Lśw, Lw, Lł	Wz-Db, Db-Wz-Js	Nie planować użytkowania rębni
Cieplolubne dąbrowy - 9110	LMśw, Lśw	Db	IIIB, IVD, V

W odniesieniu do projektowania cięć odnowieniowych BULiGL oprócz stosowanych aktualnych instrukcji i zasad wykorzystywań będzie przy planowaniu również m.in. :

- Zarządzenia Dyrektora Generalnego LP w tym m.in. zarządzenie z dnia 12 i 23 lipca 2024 r nr 87, 90 w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP.
- m.in. pismo Dyrektora RDLP w Poznaniu z dnia 10.02.2025 roku w sprawie ograniczenia stosowania zrębów zupełnych lasach w zarządzie PGL LP w tym w lasach uznanych za ochronne.

Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia "Instrukcji urządzania lasu" w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe należy przyjąć następujące wieki rębności dla gatunków panujących:

Tabela 9 Wieki rębności dla gatunków panujących

Gatunek panujący	Wiek rębności
Db.,Db.	140
Bk, Js, Db.c, Wz	120
So, So.c, So.we, Md, Dg	100
Żyw.z, Żyw.o , Kl, Jw., Lp, Czir.p,	100
Św, Gb, Brz, Ak, Ol,	80
Jkl, Os, Ol odr.	60
Ol.s, Tp, Wb, Ols	40

c) *Postępowanie gospodarcze na powierzchniach badawczych, np. GPW, powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)*

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Łopuchówko nie występują powierzchnie monitoringu (SPO II).

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Łopuchówko nie występują Glebowe Powierzchnie Wzorcowe (GPW).

5. Wystąpienie Katarzyny Giędy-Pinas Kierownika Zespołu ds. Urządzania Lasu

a) *Informacje wymagane w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnień z RDOŚ, w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu uzgodniony został z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 18 marca 2025 r. zn. Spr. WPN-I.411.7.2025.MO.

Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Łopuchówko występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerваты przyrody: „Meteoryt Morasko”, „Gogulec”, „Las Mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko”, „Klasztorne Modrzewie koło Dąbrówki Kościelnej”, „Żywiec Dziewięciolistny”, „Buczyna”, „Śnieżycowy Jar”
- obszary Natura 2000:
Biedrusko PLH3000011,
Buczyna w Długiej Goślinie PLH300056
Uroczyska Puszczy Zielonki PLH300058;
Dolina Samicy PLB300013
- parki krajobrazowe Puszcza Zielonka
- obszary chronionego krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu w obrębie Biedruska, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej

Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

I. Dla wydzieleń leśnych znajdujących się w obrębie specjalnych obszarów ochrony siedlisk prognoza powinna zawierać:

- 1) wykaz i rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszarów;
- 2) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na ww. siedliska przyrodnicze, w szczególności pod kątem: zgodności przewidzianych w planie typów gospodarczych drzewostanów i zalecanych składów gatunkowych ze składami odpowiednimi dla siedlisk, zmian struktury wiekowej i występowania/wprowadzania gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
- 3) wykaz gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaków) będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, z określeniem ich lokalizacji (adres leśny) lub potencjalnych siedlisk i innych miejsc występowania;
- 4) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;
- 5) opis przewidywanych działań mających na celu minimalizację, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000;
- 6) analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planami zadań ochronnych;
- 7) informacje o działaniach ochronnych wynikających z ustanowionych planów zadań ochronnych, jeżeli podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań jest właściwy miejscowo Nadleśniczy.

Ponadto prognoza powinna zawierać analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na cele ochrony:

- rezerwatów przyrody
- Parku Krajobrazowego
- obszarów chronionego krajobrazu

- populacje gatunków roślin wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- populacje gatunków grzybów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- populacje gatunków zwierząt wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
- siedliska przyrodnicze oraz gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

b) Potrzeba opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu.

Ujęcie w PUL na lata 2028-2037 Nadleśnictwa Łopuchówko zadań ochronnych dotyczących tej jednostki w obszarach Natura 2000 odbywać się będzie poprzez analizę zapisów w istniejących planach zadań ochronnych obszaru Natura 2000.

c) Udział społeczeństwa w kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu

Partycypacja społeczna i konsultacje projektu planu urządzenia lasu odbywają się zgodnie z zapisami obowiązującej IUL i polegają na zapewnieniu dostępu do informacji o środowisku oraz udziału w konsultacjach i opiniowaniu ustaleń projektu planu m.in. przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie nadleśnictwa, zgodnie z postępowaniem prac, informacji o planowanych naradach urzędzeniowych wraz z informacją o możliwości udziału w nich społeczeństwa, trwających konsultacjach proponowanych zapisów w projekcie oraz powstającej dokumentacji. Rolą powoływanego w trakcie tworzenia nowego projektu planu

urządzenia lasu Zespołu Lokalnej Współpracy jest udział w dialogu społecznym oraz przekazywanie informacji społeczeństwu

II. Dyskusja

Wykonawca projektu PUL podkreślił potrzebę wczesnego zgłaszania uwag do projektu odnoszących się do projektowanych zadań gospodarczych w związku z rozpoczynającymi się pracami terenowymi.

Odniesiono się do procesu konsultacyjnego, który jest realizowany przez nadleśnictwo od dłuższego czasu, podkreślono skuteczność komunikacji i dobrą jakość dialogu z nadleśnictwem.

W nawiązaniu do Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych oraz wskaźników stanu ekosystemów leśnych (drzewa martwe stojące, drzewa martwe leżące, udział lasów o strukturze różnowiekowej, łączność obszarów leśnych, odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew, różnorodność gatunków drzew) w kontekście rozpoczęcia prac nad projektem PUL, poruszono kwestie uwzględnienia wartości wskaźników KPOZP w założonych celach projektu. Zaznaczone, że kierunkowe założenia w projekcie PUL dotyczące ustalenia wieku rębności związane są m.in. z potrzebą ustalenia wielkości etatu pozyskania drewna. Wiek dojrzałości rębnej nie jest jedynym wskaźnikiem przypisania danego drzewostanu do odpowiedniego gospodarstwa, a najistotniejszy jest stan faktyczny rozpoznany podczas prac taksacyjnych.

W trakcie dyskusji odnośnie kwalifikowania drzewostanów do danego gospodarstwa zaznaczono potrzebę uwzględnienia stanu zdrowotnego i związanego z tym ryzyka występowania szkodników wtórnych, pogorszenia się jakości technicznej drewna, jak również potrzeby zachowania bezpieczeństwa publicznego. Poinformowano również o prowadzonej przez Lasy Państwowe klasyfikacji drzewostanów do obszarów cennych przyrodniczych (OCP) w kategorii 1 i 2, co związane jest z przypisaniem określonych zadań gospodarczych. Nawiązano do wzrostu wskaźnika związanego z ilością martwego drewna obecnego w drzewostanach.

Zaznaczono, że w lasach o zwiększonej funkcji społecznej w projektowanym PUL, nie będą projektowane zręby zupełne.

Ze strony samorządowej wystosowana została deklaracja kontynuacji współpracy. Podkreślono również znaczenie dla prowadzonej przez Lasy Państwowej

gospodarki leśnej, silnej antropopresji obecnej w lasach nadleśnictwa. Zaproponowano również ze strony Urzędu Gminy w Czerwonaku, możliwość zorganizowania spotkania konsultacyjnego na terenie gminy.

Podczas dyskusji zapytano o rentowność nadleśnictwa w związku z występującymi ograniczeniami pozyskania drewna, w lasach o zwiększonej funkcji społecznej. Zapytano, czy w związku z wymienionymi wyżej czynnikami nastąpiła zmiana wieku rębności i np. wzrosło pozyskanie drewna w drzewostanach w młodszych klasach wieku. W odpowiedzi przekazano, że wiek dojrzałości rębnej nie uległ zmianie oraz nie zwiększa się pozyskania w drzewostanach w młodszych klasach wieku. Utrzymanie rentowności nadleśnictwa wynika m.in. z przeprowadzonej optymalizacji zatrudnienia oraz optymalizacji zadań gospodarczych, a także dzięki wpływom uzyskanym z pozostałych jednostek Lasów Państwowych.

Poruszono temat identyfikacji starolasów i sposobu postępowania gospodarczego w drzewostanach wyznaczonych, jako starolasy, w tym wykonywania wyłącznie cięć sanitarnych. Wniesiono o niestosowanie w nich gospodarowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi. W trakcie dyskusji odnośnie starolasów, zwrócono uwagę na potrzebę utrzymania ciągłości drzewostanów i potrzebę dokonywania wymiany pokoleń. Podkreślono, że nadal trwa, prowadzony przez MKIŚ, proces wyznaczania starolasów.

Poruszono również problem zanieczyszczania lasów śmieciami bytowymi. Na terenie zarządzanym przez nadleśnictwo szlabany uniemożliwiające dostęp do lasu mają być stopniowo usuwane, lecz w kontekście problemów z zaśmiecaniem lasu kwestia ta mogła by również zostać poruszona w trakcie prac ZLW.

W odniesieniu do dominacji siedlisk lasowych na terenie nadleśnictwa, zapytano o przyczynę wysokiego udziału sosny w składzie gatunkowym drzewostanów oraz występujące problemy związane z obecnością gatunków takich, jak czeremcha amerykańska i robinia akacjowa. Historycznie na tym terenie występowały lasy bukowo-dębowe. Sosna została wprowadzona siewem, głównie na terenach porolnych oraz na obszarze Puszczy Zielonki.

Nawiązano do zainicjowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska pilotażowego procesu wyznaczania lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz planów uzyskania 20 % powierzchni leśnej wyłączanej z użytkowania gospodarczego. Zapytano, czy 12% powierzchni leśnej, która jest wyłączona z użytkowania będzie

ustanowiona rezerwatem przyrody, jako jedynej znaczącej formy ochrony przyrody. Nie ma w planach typowania rezerwatów na tej powierzchni.

W udzielonej odpowiedzi na pytanie dotyczące ewentualnego wzrostu szkód od pędraków na uprawach w nadleśnictwie, w powiązaniu do redukcji ilości dzików w związku z działaniami prewencyjnymi w zapobieganiu szerzenia ASF, wyjaśniono, że wzrost ilości pędraków bezpośrednio związany jest ze wzrostem pozostawionej bez użytkowania ziemi rolnej i nie ma powiązania z działaniami podejmowanymi w ramach profilaktyki i zwalczania ASF. Podkreślono również istotną rolę ptaków w redukcji liczebności pędraków.

Omawiając zachodzące w ostatnim okresie obowiązywania PUL zmiany składów gatunkowych drzewostanów podkreślono, że przy sporządzaniu Planu Urządzania Lasu w roku 2008 w drugiej warstwie drzewostanu istotny udział miały gatunki liściaste w tym głównie dąb i buk. Podjęte w ostatnich prawie dwóch dekadach prace projektowe wykonawców PUL oraz wykonana realizacja tych zadań przez nadleśnictwo dało efekt w postaci istotnego wzrostu gatunków liściastych w lasach Nadleśnictwa Łopuchówko.

Podkreślono rolę Zespołu Lokalnej współpracy podczas wyznaczania zasięgu lasów o zwiększonej funkcji społecznej z uwzględnieniem w planowanym zasięgu obszaru określonego podczas pilotażowego procesu MKiŚ.

Prowadzący naradę Tomasz Kwieciński podsumował spotkanie oraz podziękował za przygotowane spotkanie oraz wystąpienia, a wszystkim uczestnikom za udział i dyskusję, podkreślając wagę odbywających się uzgodnień związanych z pracami nad Planem Urządzania Lasu na lata 2028-2037 i potrzebę współpracy ze społeczeństwem i instytucjami. Podkreślił gotowość do rozmowy oraz otwartość na różne rozwiązania związane z projektowanymi pracami.

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Poznaniu
Wiesław Krzewina
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy